

SLEDOVÁNÍ RADIOCHEMICKÝCH UKAZATELŮ V JEDNOTLIVÝCH SLOŽKÁCH HYDROSFÉRY V RÁMCI MONITOROVACÍ SÍTĚ

Pavel Stierand

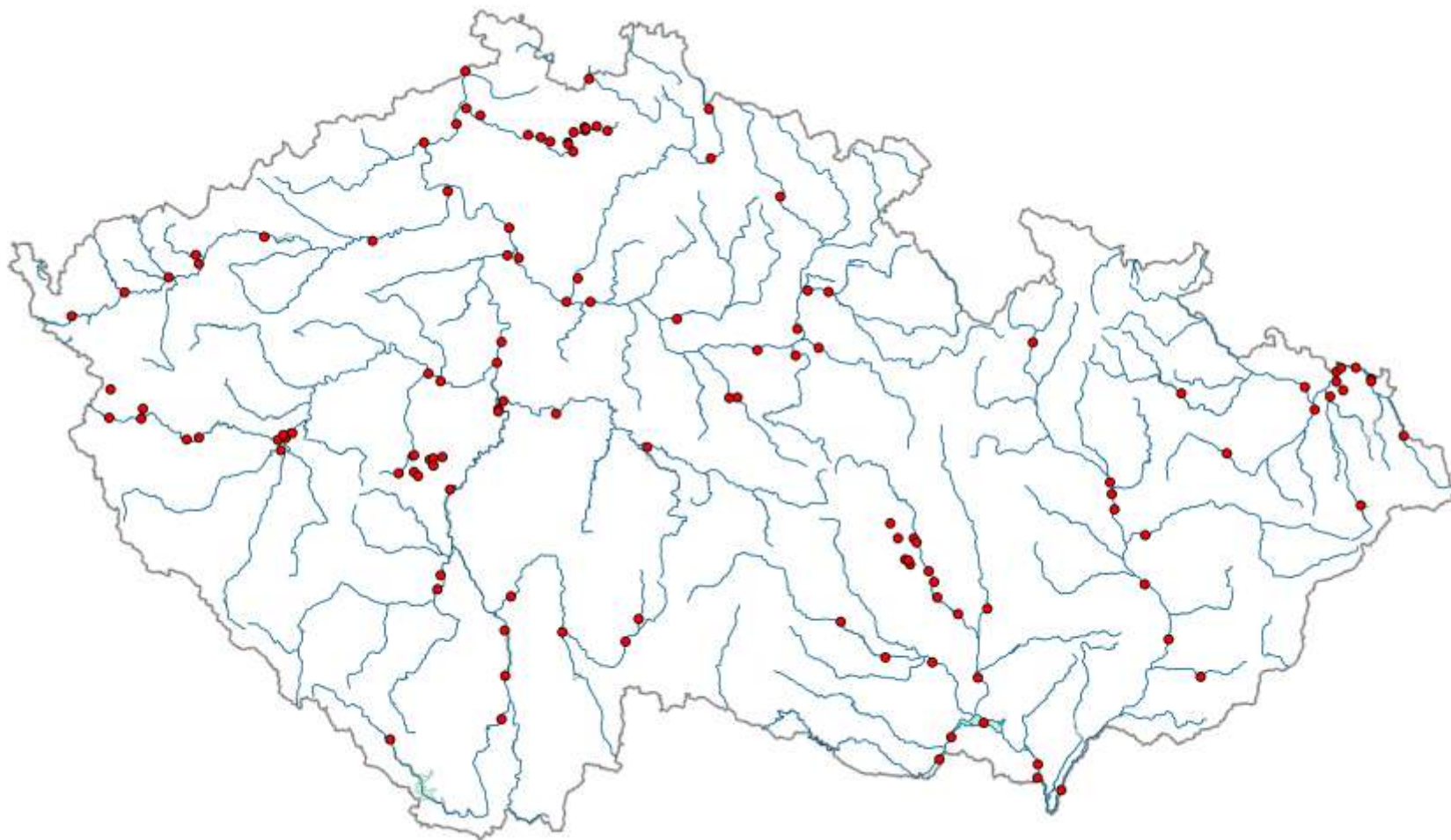
Rámcový program monitoringu

- zpracováno podle požadavků Rámcové směrnice 2000/60/ES
  - programy provozního monitoringu,
  - programy situačního monitoringu,
  - programy průzkumného monitoringu,
  - programy monitoringu kvantitativního stavu povrchových a podzemních vod a
  - program monitoringu referenčních podmínek

Radioaktivita a vybrané radiochemické ukazatele v povrchové vodě

- zahájeno v roce 1963
  - vzorkování 49 profilů
  - radiochemické ukazatele od r. 1966
- v roce 2008 a dále pokračují odběry :
  - 111 profilů pro sledování kvality povrchových vod
  - z toho na 84 profilech analyzovány radiochemické ukazatele

Profily – sledování radiochemických ukazatelů v povrchové vodě

Radiochemické ukazatele analyzované v povrchové vodě:

- celková objemová aktivita beta :
  - v rozpuštěných (RL) i nerozpuštěných látkách (NL)
  - korekce objemové aktivity beta na izotop ^{40}K
- celková objemová aktivita alfa :
  - v rozpuštěných (RL) i nerozpuštěných látkách (NL)
- izotopy ^{226}Ra a ^{238}U :
  - v rozpuštěných (RL) i nerozpuštěných látkách (NL)
na vybraných profilech
- tritium ^3H :
  - v rozpuštěných látkách
na 12 vybraných profilech 12x ročně

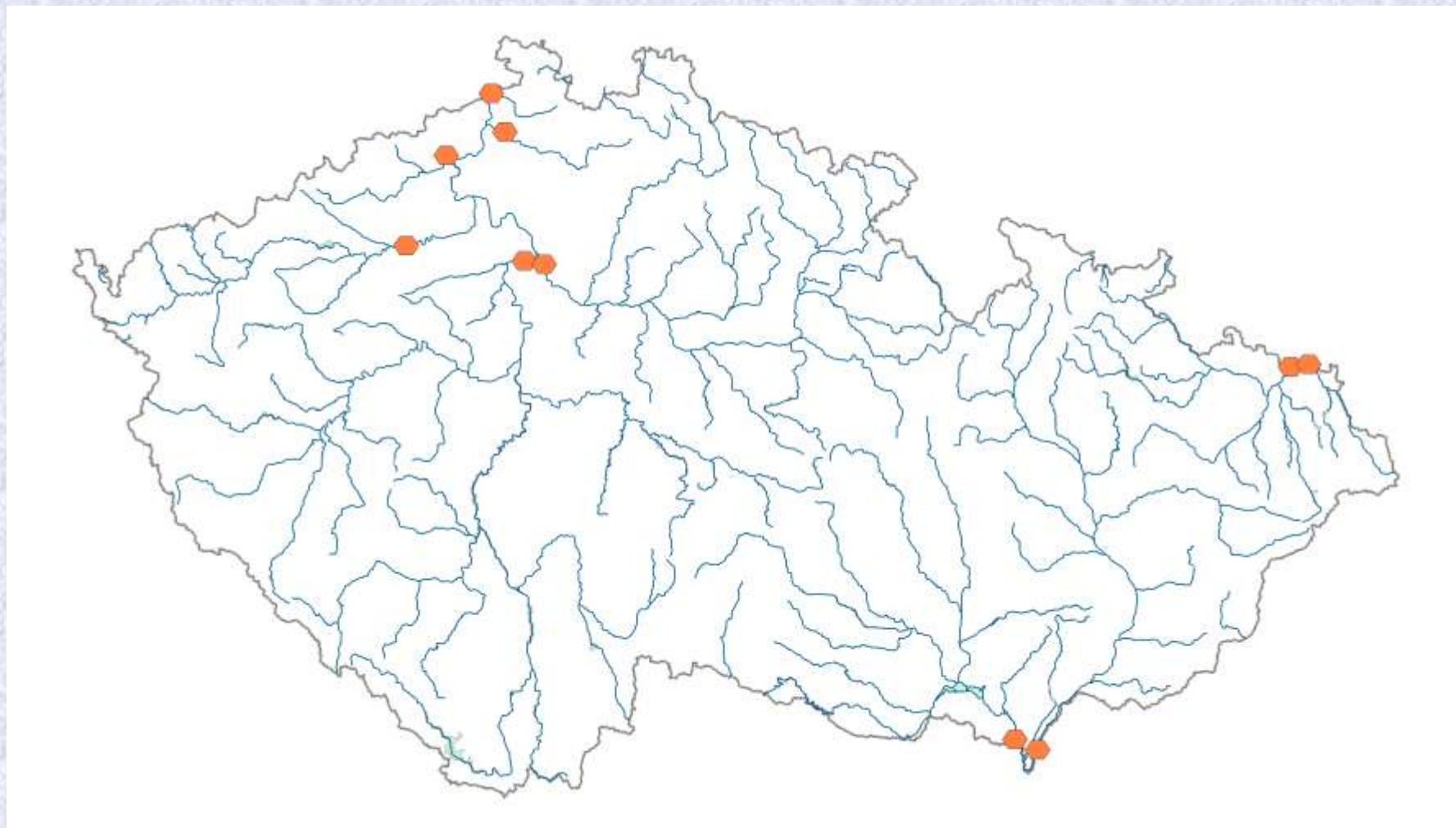
Monitoring radioizotopů v plaveninách

- **Plaveniny –**
  - jsou anorganické i organické částice,
  - transportovány ve vodním toku v suspenzi.
  - geneze
    - Jemné částice vznikají působením erozních procesů na povrch terénu i v korytě toků a
    - smyvem půdních částic jsou přinášeny do toku.
      - rozptýleny v proudící vodě, vznášejí se a při poklesu rychlosti vody se usazují.
  - hodnocení laboratorních analýz plavenin
    - => okamžitý stav kvality vodního toku

Monitoring radioizotopů v plaveninách

- od roku 1984 se oddělení jakosti vod (OJV) ČHMÚ zabývá sledováním pevných matric ve vodním prostředí (kvantita, režim.charakteristiky)
- od roku 1999 sledování plavenin rozšířeno o zjišťování kvalitativních parametrů
- od roku 1999 také gamaspektrometrické měření 7 radioizotopů (134Cs, 137Cs, 40K, 226Ra, 228Ra, 228Th, 235U)
  - Nejdříve na 20 profilech (1999)
  - od roku 2000 na 45 profilech – 1x směsný vzorek ze 2-3 odběrů za pololetí
  - od roku 2001 – mobilní průtočná odstředivka – 1x za pololetí
  - 2006 revize : již jen 10 profilů
    - 5x hraniční,
    - 2x významný závěrový,
    - 3x profil s trvale zvýšenou aktivitou :
      - Ploučnice - Benešov nad Ploučnicí
      - Bílina - Ústí nad Labem
      - Ohře - Louny

Profily – sledování radiochemických ukazatelů v plaveninách

Monitoring radioizotopů v sedimentech

- **Říční sedimenty** vznikají usazením plavenin a dnových splavenin (materiál koryta řeky, který se pohybuje převážně v kontaktu se dnem koryta válením, sunutím, poskakováním)
  - **hodnocení laboratorních analýz sedimentů**
    - => charakterizuje stav kvality vodního toku za delší časové období před odběrem vzorku – sorbce látek na materiál sedimentu

Monitoring radioizotopů v sedimentech

- Sít' odběrných míst zvolena shodně s odběrnými profily pro plaveniny
  - 20 profilů vzorkováno v roce 1999
- od roku 2000 odběr sedimentů na 46 profilech 2x ročně
- v roce 2007 revize odběrových profilů
  - => rozšíření pozorovací sítě o 30 nových profilů na území se zvýšeným výskytem radioaktivních izotopů v důsledku těžby, úpravy, zpracování a využívání uranových rud :
    - českobudějovicko – okolí JE Temelín,
    - Českomoravská vysočina - okolí uranového ložiska s.p. DIAMO v Dolní Rožínce,
    - Stráž pod Ralskem - těžba uranu,
    - jáchymovsko,
    - jindřichohradecko v blízkosti závodu s.p. DIAMO v Okrouhlé Radouni,
    - Licoměřice, ostravsko, příbramsko, tachovsko (Vítkov a Zadní Chodov).

Sledování radiochemických ukazatelů v podzemní vodě

- 1x ročně v síti cca 460 pozorovacích vrtů,
- nyní analyzován pouze ukazatel celkové objemové aktivity alfa,
- dříve i celková objemová aktivita beta a měření objemové aktivity radonu.

informačním systému MŽP provozovaný ČHMÚ

- on-line přístupu do databáze surových hodnot

http://hydro.chmi.cz/arrowdb_p

IS Arrow : úvodní stránka

 Přihlásit

ARROW : homepage

IS ARROW provozuje ČHMÚ jako Národní referenční středisko pro monitoring v rámci činnosti zajišťovaných pro MŽP. Systém umožňuje uložení a zpracování výsledků programů monitoringu týkající se sledování chemického stavu a ekologického stavu vod dle požadavků Směrnice Rady č. 2000/60/ES, ustavující rámec pro činnosti Společenství v oblasti vodohospodářské politiky (Rámcová směrnice) a jejich zveřejnění pro laickou i odbornou veřejnost.

[Monitoring povrchových vod](#)

[Monitoring podzemních vod](#)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Ministry of Environment of the Czech Republic

odbor ochrany vod

Provozuje Český hydrometeorologický ústav

Portál je ve vývoji, výsledky hodnocení nejsou verifikovány

Pondělí 27.04.2009

ARROW: Hodnocení

Agenda

[Povrchové vody](#)

[Podzemní vody](#)

[Monitorovací programy](#)

[Přehled](#)

[Výběr objektů](#)

[Povrchové vody](#)

[Doplňující informace](#)

[Vodní útvary](#)

[Limity](#)

[Seznam ukazatelů](#)

[Taxonomický strom](#)

[Dokumenty](#)

[Administrace](#)

[Přihlásit](#)

ARROW: sběr dat

[Helpdesk](#)

© OOV - MŽP
2006-2008

Monitorovací programy

Filtrační formulář

Rok

2007

ID programu	Název programu	Platnost od	Platnost do	Statistika
PROBMLA2007	Provozní monitoring Labe 2007	01.01.2007	31.12.2007	
PROBMMO2007	Provozní monitoring Morava 2007	01.01.2007	31.12.2007	
PROBMOD2007	Provozní monitoring Odry 2007	01.01.2007	31.12.2007	
PROBMOH2007	Provozní monitoring Ohře 2007	01.01.2007	31.12.2007	
PROBMVL2007	Provozní monitoring Vltava 2007	01.01.2007	31.12.2007	
PROMZVHS2007	Provozní monitoring ZVHS 2007	01.01.2007	31.12.2007	
REBM2007	Referenční monitoring 2007	01.01.2007	31.12.2007	
SIBM2007	Situační monitoring 2007	01.01.2007	31.12.2007	

ARROW: Hodnocení

Agenda

Povrchové vody

Podzemní vody

Monitorovací programy

Přehled

Výběr objektů

Povrchové vody

Doplňující informace

Vodní útvary

Limity

Seznam ukazatelů

Taxonomický strom

Dokumenty

Administrace

Přihlásit

ARROW: sběr dat

Helpdesk

© OOV - MŽP
2006-2008

Výběr objektů jakosti povrchových vod

Časové rozpětí

Datum (od - do)

2008 ▾ 2009 ▾

Objekty

Databankové číslo

Lokalita

Kraj

Okres

Hydrologické povodí

Vodní útvar

Tok

Nadmořská výška hladiny

Typ

tekoucí voda ▾

Říční km (od - do)

Odběr/Analýza

Použit pro výběr

Typ odběru

Bodový ▾

Matrice

Voda ▾

Jakostní ukazatel

Použit pro výběr

Skupina ukazatelů

Všechny sledované ukazatele ▾

Jakostní ukazatel

DĚKUJI ZA POZORNOST